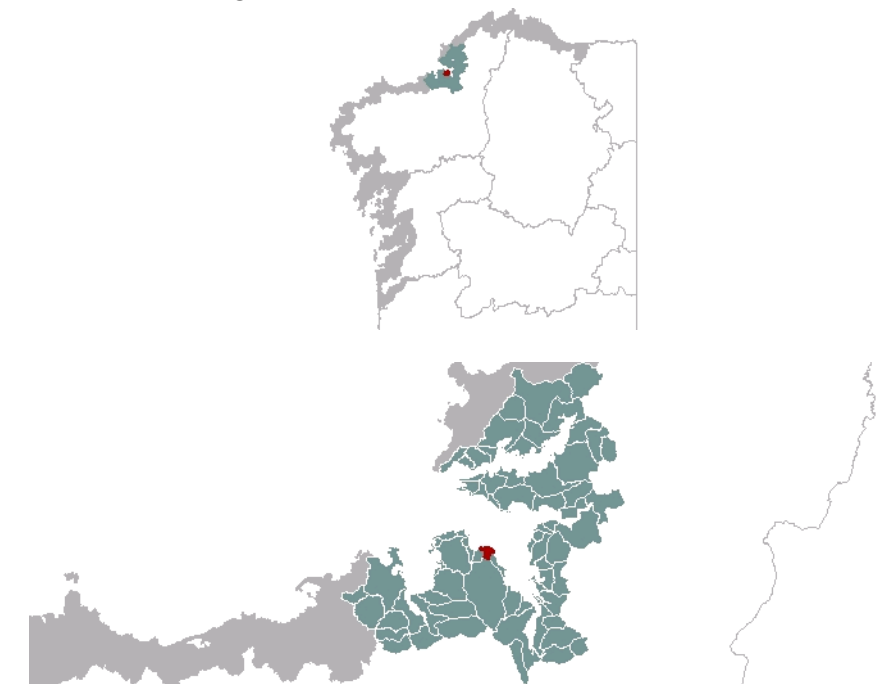

1. EMPRAZAMENTO

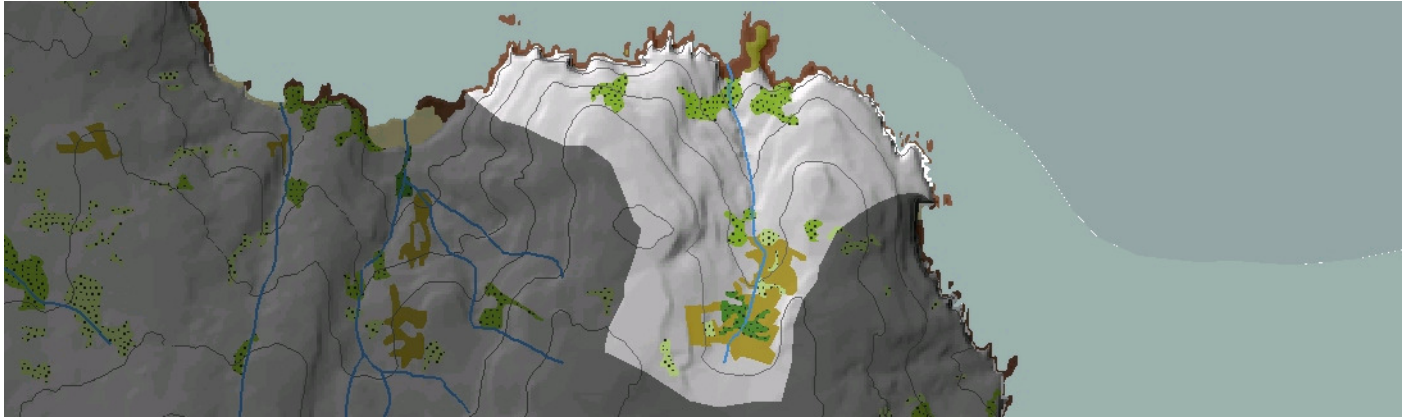

DATOS XERAIS

Comarca: Golfo Ártabro. Sector: Rias de Ares e Betanzos. Concello: Sada. Parroquia: Santo André de Carnoedo; Santa Comba de Veigue, na esquina noroeste. Extensión: 1,18km².

2. CARACTERIZACIÓN

ELEMENTOS NATURAIS

AS FORMAS DO RELEVO

Costa acantilada que destaca en potencia con respecto ás anexas ao estar formada polo labio máis erguido dun basculamento tectónico que afecta un pequeno sector costeiro, o dos cantís de Carnoedo. Aparecen así potentes cantís moi dinámicos, de vertentes superiores con pendente notable.

AS UNIDADES LITOLÓXICAS

Unidade pertencente ao Dominio da "Serie de Ordes", composta por materiais metamórficos xistos e cuarzoxtistos, de idade precámbrico-silúrica. O noreste da unidade está atravesado por unha banda de xistos filíticos.

A DIVERSIDADE CLIMÁTICA

Sector acantilado con temperatura media anual que supera os 14°C e precipitacións medias acumuladas entre 1000mm e 1200mm. A oscilación térmica acada valores medios entre 12,5°C e 13,5°C. Ambiente climático Cálido e Subhúmido.

OS SOLOS

A metade superior da unidade desenvolve cambisols eútricos, mentres as pendentes vertentes inferiores teñen solos menos evolucionados, os umbrisoils dístricos.

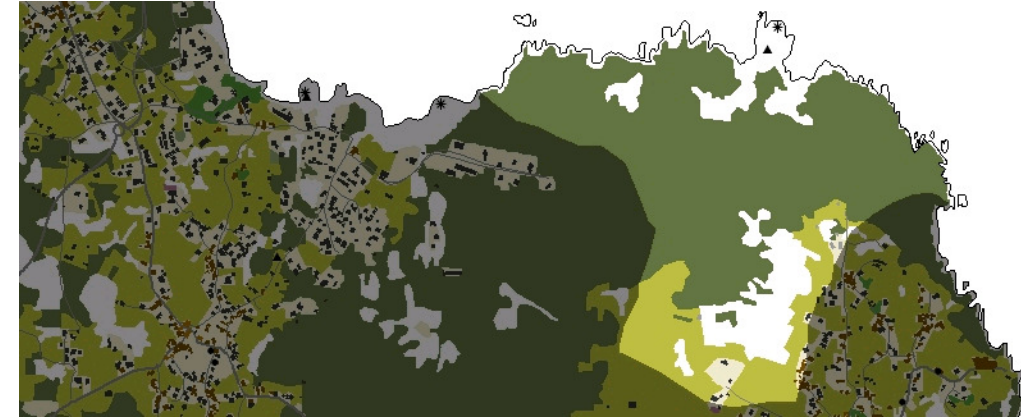
AS AUGAS

Unidade acantilada sen rede fluvial significativa na que cómpre destacar na súa parte central a valga da Regueira que verte á masa de Augas Costeiras da Ría de Ares e Betanzos (20096).

O PATRIMONIO NATURAL

Costa acantilada que desenvolve o hábitat 1230 de cantís atlánticos, ademais do 1210 de vexetación anual sobre refugallos mariños acumulados. Este último aproveita plataformas rochosas e praias de cantos. Zona de monte arborado, as frondosas autóctonas caducifolias só poden encontrarse formando masas mixtas cos eucaliptos e os piñeiros ou nalgún pequeno rodal de ripícolas (91E0) ou dos de hábitats 9230 ou 9260 en Fonte da Regueira.

ELEMENTOS ANTRÓPICOS

USOS DO SOLO

A práctica totalidade do territorio deste ámbito dedícase a usos forestais, ben sexan de repoboación con eucaliptos e piñeiros (na súa maioría) ou masas de vexetación mixta con presenza de especies autóctonas. Nas partes altas da val desenvólvese certa vexetación de ribeira asociada á vía da Regueira, así como unha superficie de cultivo nas zonas máis elevadas e chás dos espigóns que delimitan a unidade cara ao interior.

MORFOLOXÍA

A unidade está delimitada ao sueste polos pequenos asentamentos de Campo da Cruz e O Carballo e polo de Agra cara ao sur, dos que dependen as terras de cultivo anteriormente mencionadas. Porén, non existe dentro do ámbito ningún núcleo de poboación, xa que a topografía que presenta dificulta os asentamentos.

INFRAESTRUTURAS DE MOBILIDADE

As características topográficas da unidade condicionan fortemente a implantación de infraestruturas de comunicación, ata o punto de que non existe en toda a paisaxe ningunha estrada ou vía de relevancia. Consérvanse, iso si, os camiños tradicionais de acceso ao fondo da val ou á fronte litoral, que adaptan a súa xeometría e trazado ao terreo. Nas partes altas, onde a menor pendente do solo o permite, esta rede complicase lixeiramente, aparecendo as únicas pistas asfaltadas da unidade.

PATRIMONIO HISTÓRICO

O único ben cultural catalogado que se encontra neste ámbito é o Castro de San Amandi, castro costeiro da Idade de Ferro situado na Punta de San Mamede.

O CARÁCTER E A ORGANIZACIÓN ACTUAL

A característica diferenciadora desta paisaxe é a súa condición de gran cantil convexo, xa que é o único exemplo deste tipo de unidade paisaxística (A2) que encontramos en toda a Costa do Golfo Ártabro. É, polo tanto, dobremente singular: por presentar unhas características xeomorfolóxicas especialmente valiosas, e por facelo ademais nunha parte da costa da que non son propias. Por estes motivos esta unidade foi considerada como Espazo de Interese Paisaxístico do litoral. A potencia das formacións topográficas que conforman a unidade (val encaixado entre dous diques que caen en ladeiras de forte pendente desde os 100-125 metros de altura), así como a práctica ausencia de intervencións antrópicas en todo o medio, supón os trazos definitivos desta paisaxe.

DINÁMICA DA PAISAXE

En liñas xerais, a paisaxe desta unidade experimentou moi poucas modificacións ao longo do tempo, xa que as intervencións antrópicas foron moi escasas. Cómpre destacar, porén, que a actividade agrícola era antigamente máis intensa na ladeira norte da Revolta e na desembocadura da Regueira, cunha superficie cultivada que subía aproximadamente ata a cota 60. Tamén nas cimas dos diques e nas ribeiras altas da Regueira a presión agraria era maior do que é hoxe en día, pero os procesos de abandono das actividades produtivas fixeron que todas estas parcelas agrícolas perdesen o seu uso orixinario para pasar a ter, na súa maior parte, usos forestais.

RISCOS E IMPACTOS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

3. AVALIACIÓN

VALORACIÓN DA PAISAXE

Trátase dunha unidade de gran valor ecolóxico pola singularidade e alto grao de conservación dos elementos que conforman a súa paisaxe. Os grandes cantís coroados por unha vexetación densa e frondosa penetran nas augas da parte máis exterior da ría de Betanzos e Ares xerando unha fronte litoral moi recortada, con profundas fendeduras na rocha que producen fendeduras, simas, promontorios e outros fenómenos xeográficos de grande interese paisaxístico. A Punta de San Mamede, por exemplo, supón un fito de espectacular capacidade expresiva. A práctica ausencia de intervencións humanas permite que conserve case inalterados moitos dos seus elementos de identidade, o que lle confire unha lectura máis homoxénea e completa, tanto nas visións afastadas que se producen desde Pontedeume e Ares como na percepción máis próxima desde Punta Fixón en Lorbé. Todas estas características, unidas ao feito de que se trate do único ámbito con grandes cantís convexos en todo o perfil da costa do Golfo Ártabro levan á súa consideración como Espazo de Interese Paisaxístico. A punta de San Mamede é un bo punto de observación da unidade.

4. PLANIFICACIÓN

OBXECTIVOS DE CALIDADE PAISAXÍSTICA

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ACCIÓNNS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ÁMBITOS DE REQUALIFICACIÓN

Nesta unidade non se contemplan posibles ámbitos de requalificación.

Lenda / Leyenda

Usos do solo / Usos del suelo

Chairas intermareais / Llanuras intermareais	Matogueiras / Matorrales
Marismas / Marismas	Cultivos e prados / Cultivos y prados
Praias / Playas	Cultivos frutícolas e de viveiro / Cultivos frutícolas y de vivero
Dunas / Dunas	Viñedos / Viñedos
Lagoas e humedais costeiros / Lagunas y humedales costeros	Cultivos baixo plástico / Cultivos bajo plástico
Cantis / Acantilados	Forestal de repoboación / Forestal de repoblación
Vexetación costeira / Vegetación costera	Outras formacións arbóreas / Otras formaciones arbóreas
Bosques autóctonos / Bosques autóctonos	Outras masas de auga / Otras masas de agua
Bosques de ribeira / Bosques de ribera	Canteira / Cantera
Bosques mixtos / Bosques mixtos	Artificial / Artificial
Bosques de recolonización / Bosques de recolonización	
Outras formacións de carácter húmido / Otras formaciones de carácter húmedo	

Asentamentos / Asentamientos

- Asentamento de carácter fundacional / Asentamiento de carácter fundacional
- Desenvolvemento periférico / Desarrollo periférico
- Asentamento funcional / Asentamiento funcional
- Agregado urbano / Agregado urbano
- Nova agrupación / Nueva agrupación
- Outras edificacións / Otras edificaciones

Hidrografía / Hidrografía

Patrimonio / Patrimonio

- Bens de Interese Cultural / Bienes de Interés Cultural
- Arquitectura industrial, militar e marítima / Arquitectura industrial, militar y marítima
- Patrimonio arqueolóxico / Patrimonio arqueológico
- Patrimonio etnográfico / Patrimonio etnográfico
- Ptos de observación de conca ampla / Ptos de observación de cuenca amplia
- Puntos de observación didácticos / Puntos de observación didácticos
- Puntos de observación / Puntos de observación
- Faros / Faros

Toponimia / Toponimia

- Toponimia interior / Toponimia interior
- Núcleos de indentidade do litoral / Núcleos de indentidad del litoral**
- Praia / Playa
- Lugares con enerxía de relevo / Lugares con energía de relieve
- Toponimia de costa / Toponimia de costa
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico**
- Toponimia de portos / Toponimia de puertos

Batimetría / Batimetría

0 m	-20 m	-100 m	-500 m	-2000 m
-10 m	-50 m	-200 m	-1000 m	-3000 m

Espazos de interese / Espacios de interés

- Espazos de interese xeomorfolóxico / Espacios de interés geomorfológico
- Área de interese de Taxón / Área de interés de Taxón
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico
- Espazos de protección de ladeira / Espacios de protección de ladera
- Rede de Espazos Naturais / Red de Espacios Naturales
- Liña de dinámica litoral / Línea de dinámica litoral

Sistemas territoriais / Sistemas territoriales

- Zona aeroportuaria / Zona aeroportuaria
- Pista de ateraxe / Pista de aterrizaje
- Lámina de auga do porto / Lámina de agua del puerto
- Zona portuaria / Zona portuaria
- Ferrocarril / Ferrocarril
- AVE / AVE
- Autoestradas e autovías / Autopistas y autovías
- Corredores e vías rápidas / Corredores y vías rápidas
- Outras estradas / Otras carreteras
- Pistas e camiños / Pistas y caminos
- EDAR / EDAR

1:20.000

0 100 200 400 600 800 Metros

Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29
Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29

